

Az aranyozott kor.

Amerikai regény 3 kötetben.
Irták

Twain Márk és Warner Károly Dudley.

Angolból fordította

Mudrony Pál.

Ára a 3 kötetnek 3 frt.

E regényben Twain és Warner, amerikai humoristák írók, az észak-amerikai Egyesült Államok modern társadalmi életét igen élénken, érdekesen és tanúságosan írják le. A hirtelen meggazdagodási vágy, a szédelgés és corruptio korszaka van itt feltüntetve regény alakban. Mindenféle eredeti jellem szerepelnek abban, minőket nem alkothat költői fantasia, hanem csak a vétkeiben és erényeiben egyaránt nagy észak-amerikai köztársaság. Sokat tanulhatunk abból, különösen mi magyarok, mert nem csak magunk előtt látjuk az amerikai családi és politikai életet mindenféle alakzataiban, hanem főleg azért, mert társadalmi kinövésünk sokban hasonlítanak az amerikaiakhoz, habár köztársasági erényekben ma még nem igen hasonlíthatjuk össze Magyarországot Észak-Amerikával.

BELLAH.

Regény.

Irtá:

Feuillet Octáv.

Fordította

Sasvári Armin.

Ára 1 frt 20 kr.

Feuillet Octávna, a francia olvasóközönség e kedvencének oly művét mutatjuk be a magyar olvasónak, melyet élvezettel, gyönyörkedve olvasunk; mely érdeklődésünket mindvégig lebilincseli, bár nem csigázza fel a feszültséget oly eszközökkel, hogy fárasztóvá válnék. Meséje érdekes epizód azon polgárháborúból, melyet a Vendée és a Bretagne folytatnak az első francia köztársaság ellen; hősei rokonszenves jellemek, remekül festett típusok; megismerjük a rajongó royalista nőt, ki gróf Pelven a Lafayette szabású republicanus parancsnok iránt ideális szerelmet táplál: a gögő Kergant vicomte-ot, »Lilliom-ot, a »chouan-ek bálványozott, regszzerű hőst, a fauatikus chouan-okat, a könnyű vérű törül metszett republicanus vitézeket, az utolsó jacobinus-t; meg annyi érdekes alakok a mind végig élénken lüktető, mozgalmos drámában, melyet Feuillet kitűnő tolla elbeszél.

A SZÉP DIEGO.

Vigjáték 3 felvonásban.

Irtá MORETO.

Fordította

BEKSICS GUSZTÁV.

Ára 1 frt 30 kr.

Azon spanyol író művét veszi itt a közönség, kinek »Közönyt közönyvél» című vigjátéka már évek óta kedves darabja mind a színház mind az olvasó-asztal kedvelőinek. Ugyanaz a jókedvű hangulat, a komikumnak drasztikus, mégsem sértő kitüntetése, az alakok találó rajza s az érdeklődés tapintatos fokozása jellemzi a Szép Diegot is, mely mű egyébiránt még azért is érdekes, hogy — alig érthető figyelembe nem vétel folytán — a különben mindent lefordító német irodalomban hiányzik. Alig érthető figyelembe nem vétel folytán, mondjuk, mert jelessége mind a lefordítást, mind a színpadra hozatalt nagyon is megérdemli. Köszönettel tartozunk tehát a fordítónak, ki azt oly sima, feszletes nyelven, átültette irodalmunkba, és köszönettel a Kísárlud-Társaságnak, mely közrehozta.

továbbá

Nyomatja és kiadja az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársulat.

DOONE LORNA.

Regény 4 kötetben.

Irtá

Blackmore R. D.

Angolból fordította

Mudrony Pál.

Ára a 4 kötetnek 4 frt.

Ezen 69 sűrűn nyomott ivre terjedő regény a világ irodalom egyik kincse. A tizenhetedik század másik felében játszódik II. Károly és Jakab királyok idejében; s az akkori forrongásban levő társadalmi és politikai állapotokat egy pár vonással oly tisztán megvilágítja, mint alig egy-egy lángelméjű történész. A regény hősnője: Doone Lorna, a fejedelmi vérből származott Lorne család utolsó ivadéka, kit a Doone rablólovagok gyermekkorában elrabolták és várukban neveltek, hogy öt nőül véve, roppant vagyonát örökölhesse. Hőse Ridd John, egyszerű gazda ember fia, kinek atyját a Dooneok meggyilkolták. John még gyermekkorában megszereti Lornát, élte folyamatos veszélyeztetésével oly szerelmi viszony támad köztük, minő Hero és Leander, vagy, Abelord és Heloise szerelme volt. John óriási erejű férfi, egy angol Kinizsi és egy csodás kalandokat visz véghez. De a szerelem hatalma által oly ideális alakká fejlődik, azonban mindvégig megtartja eszményileg naiv jellemét, hogy mint ilyen, ak páratlan a regényirodalomban. Ő maga írja le felséges őseredeti humorral, szebbnél szebb epizódokkal telt egész élettörténetét, oly tiszta kézzel, hogy azt bármely serdülő lányka is elolvashatja.

MOLIERE művei:

A mizantrop. A tudós nők. Fordította Szász Károly és Arany László . . . 1 frt.
A férjek iskolája. Fordította Szász Károly . . . 40 kr.
A nők iskolája. Fordította Szász Károly . . . 40 kr.
A nők iskolájának bírálata. Ford. Szász Károly . . . 40 kr.
A pórul járt negédek. Fordította Szász Károly . . . 40 kr.
Sganarella, vagy azt hiszi, hogy meg van csalva. Fordította Szász Károly . . . 40 kr.
A kénytelen házasság. Fordította Szász Károly . . . 40 kr.
Képzelt beteg. Fordította ercik Árpád . . . 80 kr.
A szerelem mint orvos. Fordította Várady Antal . . . 40 kr.

továbbá

ITÉLET NAPJA.

Dramai költemény.

Irtá B. KAAS IVOR.

Ára 1 frt 50 kr.

Oly drámai költeményt vesz e műben az olvasó, mely nem halad járt nyomokon s mint a kritika általánosan elismerte, irodalmunk egyik legkiválóbb tehetségének műve. Az akadémia bírálói a gr. Karácsonyi-pályázat alkalmával, melyre e mű is vers-nyezett, néhány kifogás mellett elismeréssel emlékeztek meg róla s az olvasó közönség most azon helyzetben van, hogy a mű elolvasása által annak belbecséről közvetlenül szerezhet magának ítéletet. Nagy arányú filozófiai költemény ez, de ez elnevezés nem értelmezendő úgy, hogy e műben csak azok lelhetik örömeiket, kik egyáltalában a filozófiai olvasmányok kedvelői. Költő dolgozta fel a filozófiai feladatot, s az ember szenvedélye erősen lüktet a mű minden alakjában, minden sorában. Irodalmunkban vannak sokan, kik e művet egy színvonalra helyezik Madách »Ember tragoediájával.« Napjaink anyagi küzdelmei között a költészet terén egy figyelemre méltó tehetség eredeti alkotása minden művelt nép körében nagy érdeklődést kelt fel, s bizonyára a magyar olvasó is érdeklődéssel fogadja e nagy gondtal, költői vervevel írt s feltűnést keletett művet.

Jókai Mór legújabb regénye.

Az élet komédiásai.

Hét kötetben.

Ára 7 forint.

A legkedveltebb regényirő e munkája dedicatoriával kezdődik. Magyarország királynéjának, a magyar nemzet e szerető anyjának van az ajánlva, ki e napokban vette a mű első példányát az ünnepelt szerző kezéből s megígérte, hogy el fogja olvasni. Hozzátehetjük, hogy élvezettel fogja elolvasni s nem csak ő, kit a sors oly magasra helyezett, de élvezettel fogja azt olvasni a nagy közönség is, mert Jókai éppen az az író, ki a szépirodalom terén általánossá tudja tenni az egyenlőséget annyira, hogy míg finomságait csak a legmagasabb műveltségű ember véli méltányolhatni teljesen, — a ragyogó stílnél és páratlanul világos írodornál fogva könnyen hozzájárulhatók és megérthetők azok a nagy közönségnek is. Jókai regényeit egyenlő lelkiismerettel olvashatják a koronás fejek és a nép egyszerű gyermekei s egyenlő könnyűséggel játszik ő mind a kétöknek a szívével. Egyszerre derül fel kedélyük humoros jeleneteinél s összefolyának könyveik a szomorúknál, ki a demokraczia a szépirodalomban; nem abban az értelemben, hogy levonjuk a fejedelmek izlését a pórias színvonalig, hanem hogy a pórt is felemeljük a finomult izlés megértéséig, s az általánosabb emberies érzelmek festésében kimutassuk, hogy nincs oly magas társadalmi fok, mely felülemelkedhessék s nincs oly alacsony, mely alábbszállhasson azon a színvonalon, a hol az ember végződik s vagy a félisten, vagy a féllálat kezdődik. — E regénye Jókainak már a hetvenes években, tehát a legeslegújabb korban játszik, azon a téren tehát, melyet a koszos író regényeiben még föl nem keresett. Az idő megválasztása mutatja az egész mű háttérét s az alapeszmét bejelenti a czím maga. »Az élet komédiásai« oly emberekről beszél, a kik álcot viselnek. Másnak mutatják magukat, mint a minők valóban. A jellemfestés mesteri, a mese érdekfeszítő, szövése, bonyolítása és megoldása meglepő, mint azt Jókainál már megszoktuk. Minden során meglátszik a szerző büvös keze. S ha ajánlására többet nem hozunk fel, tulajdonítsa az olvasóközönség annak, hogy hálátlan munkának tartjuk vizet hordani a Dunába. Jókai nevét olvasva egy mű alatt úgy is, tudja minden ember, hogy az a képzelhető legnemesebb szellemi élet vezetnek a biztosítékre.

Budapest, September 3-án.

452. szám.

IX. évfolyam. 1876.

BORSSZEM JANKÓ

„MEGTÖRVE BÁR, —

de fogyva nem.“

Előfizetheti a kiadó-hivatalban: Budapest, Ferencziek-tere 7. sz. Előfizetési díj: Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt. Egyes szám 10 kr.

A statisztikai kongresszus

ismerkedési éthelye.

(A vigadó nagy terme fényesen ki van világítva, és szorongásig megtelt distinguált közönséggel. A külföldi statisztikusok látván, hogy mily szorgalommal sétál mindenki föl és alá, kijelentik, hogy nagyon meg vannak elégedve a magyar főváros ezen népességi mozgalmaival s tekintettel a jelenlévő hölgyek kitűnő szépségére, nem kételkednek azon, hogy a szaporodási quóta is föltette örvendetes arányú. Kiaer, ki a tengeri hajózás nemzetközi statisztikáját mutatta be a congressusnak, egy szegletbe kuporodva, rectificálja a »Slepp«-ekről szóló magyarországi adatait. 10 órakor megkezdődik a társalgás.)

Wenckheim Béla báró. (Lemenow után siet) Stupaj, stupaj, gospodi Semenow! (Semenow megáll.) Van szerencsém önnek bemutatni, Liphay Béla báró druzámát. Kitűnő egyéniség, főleg hosszában véve. Mióta az új méterrendszer nálunk behozatott, még nincs ugyan pontosan meghatározva kiterjedése; de hiszen ön oly kitűnő statisztikus, hogy mellék-körülményekből is ki tudja számítani a fő-adatokat. Ha fölemlitem, hogy kedves druzsám eddigelé épen 17 és $\frac{2}{3}$ -szor bukott meg a képviselőválasztásnál, igen könnyű lesz önnek kideríteni, hogy mekkora férfiú.

Semenow. (Orosz küldött) Igen örvendek. (Gondolkozva.) Liptai!... Liptai!... mintha az ön nevével már találkoztam volna Turóc vármegye statisztikájában. Vagy talán Turóczi családnévvel találkoztam Liptó-vármegye statisztikájában? Nem tudom bizonyosan. Nincsenek önnek rokonai Svajczban, a Grójerek és Emmenthalerek családjában?

Liphay báró. Nincsenek, kérem. Mi azon nemes fajokkal csak importatio útján ismerkedtünk meg. Mi semmi vér és tej rokonságban nem vagyunk ama világhírű hegyi szülöttekkel; mi inkább döbönlakók vagyunk.

Semenow. Ah; én tehát az ön számára egy külön rovatot fogok nyitítani a sajtó-nomikus közgazdasági szervezetű államok kimutatásában.

Bodio. (Olasz küldött.) Én pedig gazdag választási tapasztalatai miatt föl fogom önt dolgozni, báró úr, a »statistica elettorale politica« című, készülöben lévő művemben.

Liphay báró: Molto obligato, signore!

Keleti. (Fointinszky orosz küldött.) Engedje bemutatnom Arva Miskát, honunk egyik leguagyobb lyrai költőjét.

Fointinszky. Micsoda? Ezen tisztességes öreg ur még mindig lyrai költeményeket ír?

Arva Miska. Nem mindéd, télem alászszan. Czat olytol-olytol, mitol Füleden a napot látom leáldozni, vagy mitol eszembe jut, hogy 48-ban baszi-bozut voltam.

Fointinszky. Nix wengrisch! Az ön idült lyris-musa pontos kimutatást érdemel. Én önt felveszem a »mémoire sur la nomenclature internationale des d'é-

lits en général et sur la statistique de la récidive« című munkámba.

Körösi. (Yvernés francia küldött.) Bemutatom Don Gunáros de Lauca barátomat, szabad óráiban miniszteri hivatolnok s híres romancier.

Yvernés. Ah, Lauka, Banjalauka; c' est une des 41 grandes villes, dont vous avez fourni la statistique et comparé les finances.

(11 órakor a statisztikusok visszavonultak egy külön terembe, s alapos beható munka alá vették azon honi nyers és fött terményeket, melyeket tudományos földolgozás végett a fővárosi hatóság ott felhalmozott.)

Körösi. Tisztelt gyűlés! Van szerencsém ezen bemutatni az ezen teremben frappirozott állapotban található pezsgő-palaczkok, s nem különben honi borfajtáink jelenlévő képviselőinek graphicus tabelláját. Méltóztassék parancsolni; a legkisebb buteliákban tokaji, a legnagyobbakban sashegyi vagyon; ezen két butelia nem képezi tehát terjedelmileg az előttünk fekvő anyag pólusait. Ha önök a középszámítás felől kérdezősködnének, akkor csak azt mondhatom, hogy középszámítással mindenikünkre 23 $\frac{1}{2}$ butelia jut; s ez az eddigi tapasztalatok szerint oly szám, mely mellett a közép kapacitású tudós a kiszámíthatatlanság, s mondjuk meg nyíltan, a beszámíthatatlanság stadiumába lép be, és nem csupán belép, de be is rüg; azért tehát...

Becker. (Németországi küldött.) Kénytelen vagyok tisztelt előttem szóló urat félbeszakítani. Hiszen a populisztikai munkával én vagyok megbizva a congressus által. Tessék tehát egyszerűen ideadni azon buteliákat, én sorba kóstolom őket és azonnal kiszámítom a bortermő országok szőlőtéti hányadát, míg Sydenbladh barátom, ki odabent az asztal végén a kitalált kecskéket fogásokat izlelgeti...

Semenow. Elnök: Mit csinál ön ott len Sydenbladh ur?

Sydenbladh. (Svéd küldött.) Én Becker urnak akarok segíteni a népesedési tényezők és sark-adatok kiderítésében, s azért a halálozási adatokat igyekszem számba szedni.

Mindnyájan. De már abban mi is segítünk!

(Kiki egy-egy külön tálat tesz fürkésző vizsgálata tárgyává; az egész társaság vagy egy óra hosszaiig keresi az actaliter bemutatott kaacsazombok számviszonyát a munkaközben eltűnt csirkemellek fogyasztási quótájához. Az eközben pontosan kipuhatolt palaczkfeneknek rendszeres fölismerése azonban éjfél felé már fölöslegessé tesz minden egyéb tanulmányt. A tudós vendégek egyenként és mind közönségesen oly boldogoknak érzik magukat, hogy minden további vizsgálatot fölöslegesnek, sőt lehetetlennek nyilvánítanak. Mindenikük most már csak azt kutatja, hogy hol lakik? De ezt senki sem tudja megmondani. Mire végre)

Semenow elnök határozatilag kimondja, hogy a statisztika csalhatatlan bizonyítéka szerint idegen földön minden ember kétszerte hontalan, ha jól megvacsorált.

September 3-ikán.

„Jól esik szívemnek, hogy megemlékezett rólam az én Budapestem. Szép lett és fényes, mint amilyenek óhajtottam. De nem úgy gondoltam, hogy pilotü közt deficités nemzedék sétáljon!”

A statisztikusokhoz.

KIK A rideg számokba éltet önttök:
S nem túrtok ábrándot, légvárait;
Legyetek üdvöz, im rátok köszöntök,
Kiket ez ország tárt karral fogad!
Bár tudná mit becsüljön bennetek!
Hogy azután sohsem pihenne meg
A képzelődés csalfa csolnakán,
S megértené azt, hogy mit rejt a »szám«.

Legyetek üdvöz! mind meg annyi mester!
Kik létjogunknak hoztok zálogot.
S látjátok, hogy annál a mit híresztel
Sok rágalom, e nép sokszorta jobb:
S hogy abban a statisztikába mely
A lét bírása, van számára hely:
S ki arra számít hogy rossz számoló,
E számításat keresztül húzni — jó.

Táviratok.

— A „B. J.“ saját sodronyán. —

Nándorfehérvár, sept. 1. Kragujeváczból kapott értesülés folytán majd nem bizonyos, hogy Alexinácban Osernajeff hallott azon fényes győzelmekről, melyeket az itteni hivatalos táviratok szerint neki a törökök fölött aratni kellett.

Nándorfehérvár, sept. 1. (Hivatalos.) Tíz győzelem: Öt óra alatt. Minden félórában egy-egy győzelem. Vitéz hadseregünkben mind össze egy esett el. Az is fölkelt mindjárt és tovább futott. Ritka példája a szerb élet szívósságának.

Orosz sympathia.

„Miért tartoztatják le Budapesten az oroszokat?“ „Azért hogy megmentésük őket a bizonyos haláltól!“

Félhivatalos communiqué.

»HON« szerkesztősége szívességből közli velünk a muszkákat védelmező félhivatalos communiquének azon részét, melyet magának későbbre a »Nemzeti hírlap« és »Pesti Napló« esetleges további ellenvetések megczáfolására tartott fen, melynek kiadására azonban épen azért nem került

a sor, mert a nevezett lapok ama várt »további ellenvetéseket« meg nem tették.

Mint a »Borszem Jankó« olvasói a következőkből meggyőződhetnek, a tartalék-érvek ugyanazon szellemben írják, mint a közzé tették:

Nem szabad feltartóztatni, és szabadon kellett bocsájtani a keresztül utazó orosz tiszteteket és katonákat:

1. Mert a teljes című orosz tiszt urak utleveleiben világosan olvasható, hogy az orosz armádiából s z a b a d s á g o t kaptak, és nem szabad a művelt Európának azon bizonyítékot nyújtani, hogy Magyarország f o g s á g o t és k é n y s z e r t rendel el, hol már Oroszország is s z a b a d s á g o t adott Talán csak nem tetetünk túl Oroszországgal magunkon — liberalitásban.

2. Mert az orosz tiszt urak egy szép nap azzal állhattak volna elő, hogy elfogyott az utiköltségük. Mi lévén ezen fogyatkozásnak közvetlen okozói, a mellett, hogy már bosnyákokat és törököket tartunk saját költségeinken, még oroszokat is kellett volna hizlalnunk. Nincs kétség benne, hogy ezen esetben az oroszok mind ide küldték volna tisztjeiket ingyen telni, hogy háboru képtelenné tegyék országunkat, tönkre tévén annak financiait, melyeket »vaskezű« Tisza Kálmán kormánya, — melyet az Isten sok számos esztendeig tartsa meg! — oly ügyesen, alaposan és véglegesen, rendezett rövid idő alatt.

3. Mert az orosz tiszteteket sokat forgolódván este felé a váci utcában, csakhamar észrevették volna az ott sétáló masamód lyánkákat. Nyeténkép megismervén a magyar népség leggyengébb oldalát, és — amire szintén számítani kell, — kifürkészvén a főváros legkönnyebben bevehető pontjait: nincs kétség benne, hogy az ezen téren szerzett stratégiai tapasztalataik később ártalmunkra lehettek volna.

4. Gondos kipuhatólás nyomán állithatjuk, hogy a főváros nem volt ellátva a csoportosan érkező becses vendégek fentartására szükségelt borszesz mennyiséggel, absorbeálván minden tiszt naponta 8 liter vutkyt mi szesztartalomban 24 liter törkölpálinkának felel meg. Ha az orosz tisztet szomjan halnak, — mi ilyen körülmények között bizonyosnak tekinthető, — mit csinálunk akkor, midőn Sándor császár azon követeléssel lép monarchiánk elé, hogy »redde mihi legiones!«

Az óhitűek kalendáriuma szerint csak most van a keresztjáró-hét. Az orosz tiszteteket azt állithatják volna, hogy ők bucsura mennek a »Sveti Stefan« és »Sveti Nikolá«-hoz (megerősített hegyszorosok Szerbiában és Bulgáriában.)

És lehet e a mi törvényeink szerint valakit vallása gyakorlásában háborgatni? Nem, ugy-e?

5. Nem lévén a kormány tisztában magával a fölötte, hogy az orosz átvonulással szemben mit tegyen, legokosabbnak vélte, mindent megtenni. El is fogatta tehát és szabadon is bocsájtotta őket. Egyikben vagy másikban mindenestre helyesen cselekedett, quod erat demonstrandum.

A mediáció.

ARMADFÉL rácz összeállt;

Mondá: adót nem fizet,

Háboruról kiabált, —

S vért szomjazozott nem vizet.

Európa megljedd,

Sohse látott még ilyet!

Diplomaták szárnyra keltek,

Hivatalos organumok

Egy khorusban énekeltek:

Oh be jó! oh be jó

Az a mediáció!

Harmadfél ráczból lett tiz:

Tizből száz, százból ezer;

Muszka kérdő: kell-e piz?

Puska ágyu s fővezer!

A ráczoknak minden kellett,

Minden lovuk csikót ellet:

Diplomaták jöttek-mentek,

S hivatalos organumok

Egy khorusban tovább zengtek:

Oh be jó! oh be jó

Az a mediáció!

Sok ezer rácz kivonult, —

Hej! de sok megbánta ám!

Fej nélkül a porba hullt,

Vérkönyüket sirt Milán,

Muszka szolt: ez mitse tesz, —

Akkor szólj ha vége lesz!

Diplomaták jöttek-mentek,

S hivatalos organumok

Egy khorusban tovább zengtek:

Oh, be jó, oh be jó

Az a mediáció!

És a sok rácz egyre fogy.

De a muszka rajt ereszt,

Minden szerb vár összerogy:

Ám nő a »vörös kereszt.«

Európa bámul, s kérdi:

Mi lett ebből, mert nem érti!

Diplomaták járnak-kelnek,

S hivatalos organumok

Most is még így énekelnek:

Oh, be jó, oh be jó

Az a mediáció.

Ártatlan beszélgetések.

Kurta. No hiszen, kap most már a muszkától olyan ágyukat a rácz, mely háromezer lépésnyiről is biztosan talál.

Fejes. Mit ér az komám. Nem veszik annak hasznát a ráczok.

Kurta. Nem-e? Hát aztán mért?

Fejes. Csak azért, mert nem szokták oly közelre bevárni az ellenséget.

Kurta. Hát ahhoz mit szól komám, hogy Milán saját arczképével érdemrendeket veret.

Fejes. Tudja szomszéd, hihetőleg ugy okoskodik, hogy neki is kell verni valakit, s ha már a török hátát nem verheti, hát a maga pórtérját vereti.

Hölgyek albumába.

Karolin.

Lágy kebelű hölgy vagy Karolin, no de rég vala az már,

Hogy a keresztkuthoz vittének el a dadák.

S mégis, hogy ha szegény kér tőled kis alamizsnát —

Főlsóhajt, kesereg sziklakemény kebeled.

Eva.

Férjet jósol e név; mert »előlk a nyja« vagy, Éva!

Csak ne legyen keserű néktek az almafalat!

Paula.

Paula jelent »piczikét«. De ha jó, de ha szép a piczinyke,

Hűn szerető szívnek Paula határtalan üdv.

Franziska.

Szép egy név fiatal lánynak; hanem évek után már

A »hajadon« névnél szebb a »menyeeske«, ugy-e?

Judit.

Jutka »zsídó némbere«, túltészsz ama régi Juditon:

Tőled, Jutka, nem egy férfit veszti fejét.

Iluska.

Jó napot! Így köszönék. Jó estét! válaszolál te;

Tőled Iluska a jó éjjet is elfogadom.

Nemzetközi 'statistikai tanulmányok Budapesten.

Megjövén hajóval, a mint begörögnek,
Bámulják halmait dinnyének: görögnek:
Suhanczok a héjját a mint rágják, vágják:
Kolera esetek számát konstatálják.

Hej sok házban lesték az az napi estét,
Anyák és leányok s fiatal menyecskek!
Tudósok a munkát nagy komolyan vészik,
Szökéket, barnákat rögtön számba tészik.

Dismagyarba bujt a polgármester, kettő:
Hogy ne légyen fényben majd a bankét meddő:
Szép is volt, jó is volt: jó kedvűek lettek:
S konstatálták mennyi csirke fejét ettek.

Másnap a mint tizenkettőt vert az óra,
Köztelekre gyültek össze dáridóra.
De itt már nehéz volt végül konstatálni:
Hány palaezk ürült ki: rusti, magyaráti!

A tudóshad Pesten végezvén a dolgot,
Még a pesti uthoz egy alföldöt toldott.
Utközben katangot lelve, körülállják,
S alföld erdészetét nyomban konstatálják.

A minek kezdete, vége is van annak
Tudva ezt, tudósink szörnyű zajjal vannak.
Van a toasztoknak szörnyű nagy keleti:
Jegyzik is buggóan: Körösi, Keleti!

Hivatalos.

BÉKE ő fölsége, a jólét, művészet, ipar stb.
királya, az őszi idény beálltával idehagyja
Európát, mert a diplomatia mediatioja miatt
már hónapok óta se éjjele se nappala.

Műfordítások.

*Candida formosa puella, d-cerpes ora.
Cant Ida formás leány, de cserepes az orra.*

*Idaei et cori sani, quid tum vox?
Idei bor ez, Sanyi, mit dunnyogsz?*

*Apparati scindere valo ista
A parádi szinte erre való Pista!*

Fohászokodás.

»Hát még a statistikai congressuson sem kerülheti
ki az ember a »Keleti — kérdést!
Das ist zum

Kérdés.

Ha Simonyi Lajos azért ment, mert nem volt
„tres fort:“ úgy Trefort miért jött?

A dombszögi kaszinóban.

»Olvastátok? Abdul Hamid az új szultán,
felkötöi ám a proféta kardját!»

Berczi. Inkább a gatyáját kötné fel a
boldogtalau.

Bécsi élczek.

— Ha még soká így tart, mindnyájan koldulni
megyünk.

— De kihez?

— Engedelmet uram, nemde ön is esőd alatt van?

— Nem értem. Mit akar?

— Azt kérde, nemde ön is kridát mondott?

— Minő szemtelenség!

— Vagy úgy. Mindjárt gondoltam, hogy ön nem
idevaló.

Kraeffhuber Tóbiás preschpurgi háziurnak okoskodásai.

Czu tumm!

Eszted a Mötyszeruság ereszakal ókorja leni ety czüffilizirt nadzion.

No bersze! Hollnab udán!

Asztad gepszeli dalán, hoty merd fan mosd ő negi szegedi világ kiállidás, homeobádishe tyiles, stadiesische eszetyüvedel, brehiszdorische gudadás, Tugonidzs leleblezes, Ballatin József, Ballatin Fured, dermszet fiskális es unidárische sinad (a hun oljan szemdelen a bubligum, hoty biseknek mekfälazdja a császárt) — hád már ek asztad gepszelneg magába pele, hoty a mótör mifeld nemszedeg sorába dardoszig.

Czu tumm!

Mer asztad mind csag svindli! Mer mid ógorja ez a veszekede nadzionalitát, az a ferekedé pegyárok, huszárok, bandurok, hajdukok, tsigósok, ganászok es jogászok a péke mifeledeivel? Ahá! Mer nem erzi már mogát eres a csadadérba, hát gapja magát, gezdí pele allni az ibar-dérba! Mer fellneg már a hoaczmező, bele szeknek a gugoricza mező! Mer nindzen negik elég erő a giszd-homogpa, hát ildedneg pele grumplit! Mer nem tudnag már ászadni vérel a haza földet, hát gapálnak pele es szándanag rajta! Ez a lekujab »rajta matyar!«

Czu tumm!

Buskapua helled habriga es szabany! Skandál! Pfudájjfel! Szégyeld mek nékedet, puapár nemszed!

Od foldam Szegedinba! Ne montyanag, hoty gerulom. Else fold, agi tyute elibém, a herr von Pagáy Ferdli folt, a getelverő. Csuba diszteletbul nem megelelte engimet, mer nem szeredem, ha ety getel dzsináló agasztja mogát a nyakamba! Gerul fezte engimet a giállidáspa es dobosztoldam, hoty ez a mótör geszti leni nevetsékezs. Udanozza a frandzia bordzlén, az englius iveg es bene-

czilus, az idaliénische magaróni, a sbanyol viaksz, a svédische tyufát es a ruschische juchten. Mindend udanoz. Majom! Csag a nimetbul semicse vete áldall. Nem látam ety Bismark is nem valami gorsó, ety némed dzsászár Vilhelmus is nem valami lámbás, vaty ölligante tyergyadardó. Semidzse! Pedik a Minchenpa, od a német kiállidás mintenit fold a Vilhelm fagy a Bismark szép éjeli gasztlí, vaty esernye, vaty dsizmahuszó modelirozva.

Oljan hádra fan ezted a giállidás, hoty mék nincs is van negi deficzit. Isdenem, isdenem, ha eszipe jutya negem az a deneru pędzsi giállidás, a császári gomiszárius, meg a herr von Schwartz, es az exlencz miniszder urak a sok urten a keblin negi — es itend snemi snines! Tyun ety miniszder es egy pantlika sem nindzen negi a komplugába! Czu tumm!

Asztán fold ety fölszendeles ety meghalt disztelede babtul, a Tugonidzs, agi sünállda az a skandál, hoty irda ety szerelmes hisdorió az Etelgárul. Rendezet alamba az iljen pabot aristumba pegepleznek; itend lelebleznek es harangoznak es átyu sitegetik neki es szép lányok dobják negi virág. Egesz pindedése aba fold, hoty a herr von Szász dartotta felete ety dicseré hymnyus.

Legmulladságos fold a dollárda-ferzseny. Tizeneczer gerdeztek etymázdul: »mi szengi dull a bércezet?« — mig fégre ráfölelede a gulasvari dolárma: »mink!« — es elfitek az else júdalom. Pedig pizom isden, a demesvári dallnokog foltag a lekszeb es még se nem nyertek. Mekposzultak magukat a fasudnál. Denneru firczájligékat, csuba gstanclit énegelltik es mikua lefistelegteg a Demeschvár fele, dannoldág a »deutsche Vaterland!« Oljan szép fold, hoty sírdam es eszeszitam az egész mótör nationt.

P. p!

Hajdan es most.

Hajdan a ki hazudott azt
Jól elverték a skutik,
Mainap kit jól elvernek
Telegráfon — hazudik.

»Nagy tisztelet az, mikor a választó kerület deputatiót küld, s úgy köszöni meg a képviselőjének, hogy elfogadta a mandátumot.«

Gidofalvy. »No, a választó kerületem én hozám is küldött egy deputatiót a választás után, de én nem köszöntem meg.«

A mi bájos hölgyeink.

A városi meghívón: »Óhajandó, hogy bájos hölgyeink minél számosabban jelenjenek meg a statisztikusok tiszteletére rendezett estélyen!«

Hölgyeink. »Ah! minek? Elöttük ez nem volna több mint egy száraz statisztikai adat!«

Bucsu-ebéd.

— Adta hűhóhiveinek Wagner Rikárd. —

Menu.

Soupe Walky eleison.
Alliteragóút fin en Coquettes.
Niebelungenbraten.
Siegfricandeau.
Rheingolash.
Fafner-sült Tarunkaporral.
Frika-sse Wotan-galuskával.
Sárkányeeres hurka.
Wigalavagdalt.

Borok.

Dry-Cosimadeira.
Hejotohaut Sauterne.
Tokay et Jokay.
Château d'Adultère.
Margaux d'Incest.
Somorudiner.

Mokány Berczi

a dombszögi kaszinóban.

Attande!

Oda voltam a turkusok táborába hárem bászának.

Nagy sor volt a!

Kicsibe mult, hogy zultánnak nem füleltek le. De éltem az gyanupörvel es egy Zulejkát a nyakamba, egy Fatimét az ölembe keritvén, egy harmadikat meg pórázon vezetve ugy, át alimpicsoltam a grániczon, hogy most is ütögetik a nyomomat.

Csak a hárem hárommal tudnék mán hova lenni!

A gyűvő héten ekkis parázs lizitációra

ereszttem őket, akire minden honfi szivessen meg van híval.

Addég is, ha' szölljék hát az a rég szomjazott uri csöndes!

Magyar vendégszeretet.

Jól tartjuk a statisztikusokat s mulattattuk a homöopathákat; de olyan jó dolga egyik vándortársulatnak sincs mint a prehistorikusoknak. Mig egyfelől bor foly számukra es ökor süli, tulfelől kapja magát Lehóczky Tivadar Sztanfalván, lelkesedésében csapra veri a hegyoldalt, ad hoc fölfedez benne egy öskori telepet s most csak ugy csorgatja a téglánytűzhelyeket, örlő köveket, kőkés pengét s tömérdek durva cserepet.

Ebből aztán dültig lelkesülhet a sok tudós.

Vidéki trombita.

Egy valaki arszlánbörben.

Régi mese, mely így szölt:
Hogy egyszer egy béka volt,
Kicsiny béka, hosszú láb,
Nagyot ugrott mind tovább.

Egyszer vágya támadott,
Hogy nőhetne egy nagyot
S lett belőle szép zsiráf,
Lába mint a telegráf.

Teljesülvén óhaja,
Vágya többre ment vala.
Szólla: »légyek oroszlán!«
S lett belőle alispán.

Hősünk e esoda felett,
Fejre es hanyatt esett.
De föllálva szertenéz,
S érzi, hogy ő ritka ész.

S im új eszme benne két,
S ettől új sikert remél.
Minden bámúl böles Zsigán,
Mért ne lenne főispán!?

De a mi sok az megárt,
Hej a Péchy nap lejárt.
Bár felkúsztál bájos tők,
Tiszai vihar lelök.
Csáky mondja: »Te csiga!
Nem hintó a taliga!
Már a jóból volt elég,
Hord el házadat mint rég.«

Luciferke rosz kedvű,
A tanúság keserű:
Arszlánbörben aki jár,
Biz az gyakrannagy számár.

M. D.

CSODABOGÁRAK.

— A „Gömöri Hiradó“ból. —

Mythologia:

... Ekként bemutatván magát, kijelenti, hogy ő most Phedrus, a rozsnói, kinek tiszte s hivatása minden új Aesopusnak prózában írt vagy mondott meseit versebe szedni. És tudja-e (sic?) a tisztelt olvasó, Aesopus hogy járt? Ő, ki szolgából Krózus lidiai király követének küzdött ki magát, Delhiben a papok által — kis egy verse által sértve érezték magukat (!) — egy szikláról letaszítván szörnyet halt.

— Egy elmés magyar ifju naplójából. —

(Utazásom a világ körül.)

... Többek között a pápánál is látogatást tettem egy este, vele néhány praeference parthiet játszottam, mely mondatom kifizette magát, mert a fojerbe egy ládába állott péterfillérek majd mind zsebembe vándoroltak, annyit nyertem ez este, hogy csak egy tömördek pénztől megszabaduljak, a marcus téren egy palotát vásároltam magam számára; a Foscarinak nagy palotáját cselédségemnek s egy ujkori reneszánsz stílusban épült barátaim és lovaim számára rendeztettem be.

Keresztül jövünk az equatoron. — Órára nézek 1/2 5 percz hijján, csak könnyű vászon kabátban vagyok a hajó földjében, midőn hirtelen északi szél kerekedik, testem leltem fázik, szaladok bundámért, s a 26 fokra hevített cajüttöm kályhája mellett ülve, délfelé annyira mégis felmelegedtem, hogy az ebédnél szarvasbőr kesztyűmet le nem vetve, levesem meg tudtam enni annélkül, hogy reszkető kezeimből leejtettem volna kanalamat.

Kérdem ebédnél a kapitányt, mért van oly hideg?

»Sz'ha! — válaszol — passiroztuk az equatort.»

A mancsattai ütközet után öt hét múlva, Párisban a Sainte Denis fő-utczában mullatságból gyalogolok, midőn Montgomeri herczeg comte felém közeleg, s hozzám érve ki vesz mellette zsebéből egy medáliát.

»Nos Lui — mondja — van e már neked is ilyen?»

»Nincs még drága chér — válaszolom — honnan vetted?»

»Ez a mancsattai ütközetből hazatért hősök számára vett, csak ötvenen kaptak mindössze is ilyen, mert hogy nekem éppen kettő van, egyiket neked adom.»

És én elfogadtam.

Haga mellett az Oderán Regattánk volt, hárman akartunk egy csónakba ülni, de csak ketten férünk bele, én tehát egyik kezemmel az evezőt fogtam másikkal kormányoztam; — társam egyik kezével evezett másikkal orráját tartotta maga elé olvasván a perczeket, mennyi idő alatt jutunk célhoz, s megnyertük a nagy díjat, társam egy pár lovat kapott hintó nélkül, én meg a hintót kaptam ló nélkül.

Az ezüst hold halvány, melán mosolygó fényénél — néhány kitűnőséggel ki gondolozunk a kék la v i n á k r a, — világhírű hangom érc fonalat megnyujtva, Petrarca hazájában nem ismert magyar nótákat — felhívás nélkül eldánoltam, — legnagyobb dícsőséget »Kerekes Andrásunka!« arattam, magasztos lelkesedéssel, gyengéd odaadással — homlokokat törölve hallgatták dallásomat a Talián nők s általánosan elismerték, hogy én Melpomenének — ki az olimpiai théatrumban 1000 év előtt első prima donna volt — hangját örököltem.

Hogyan lehet rápíritani a sirban alvókra is, — azt egy kozsvári kritikus megexplikálja boldogult Tóth Edével, irván róla következőképen.

»Szóval a »Falu rosza« mellett a »Tolonecz« nemzeti büszkeségünké lesz, s mint egy H u n y a d y r ó l, a hősről, P e t ő f i r ó l, a lírikusról, oly kevélységgel fogjuk elmondani Tóth Edéről, a népszínmű íróról, hogy a miénk volt.»

A kevélységnek ez a neme volt az, mely a szent írás szerint Nabukodonozort a fűre vezette.

— Uj ezim. —

LEBENBLÖH JZIDOR,

az összes bel- és külföldi lapok hiteles képviselője.

Értsd: annonce-hajhász.

Egy nagyváradi lap írja:

»Boldog ember. Egy hosszú magas termetű ember jár- kel az utcákban, mindenféle aranyat árul rongyért; aranypénzei apró rézkarikák, azt beszéli, hogy ő feltalálta Dárius kincsét s most boldoggá teszi az embereket. Állítják, hogy örült.»

Ugyan ugy-e? Hát ha nem »állítanak«, nem venné észre? Boldog ember!

— Házmesteri számla. —

egy Dízlehet vettfing a Binczebe	4 frt 70 kr.
Az Iztalo ho egy Lagottot Reberaldattung esz	
egy kucsott szinaldattung esz egy Ble ablakott	
szinaldattung esz egy Üveg Dablat be vagaddung	1 » 50 »
Egy Lakottot Reberaldattung	» 50 »
A Logane (lógana) a ki az udvarba volt esz az	
Isttdaloba volt	1 » — »
ami mint	11 frt 35 kr.

— Másolat. —

Biszonyítván.

Alulirt azonnal biszítja, hogy M. Ferentz szabó segét fő városunkba üzlet mellet műketük és magát ereny-sen is betsületesen viseltetü tovább is szántoköszig mügetni méga utaszási engedelt meg nem kabja a meljet mink ítet mintenkinek legjobban ajáljuk.

Kelt, Budapest az 1875. Julius hó 4-tik.

Szabó segédek segélyző és önképző egyeslet

BUDAPEST

Schneider gehilfen H lfs und Selbstbildungs-Verein.

N. Károly, s. k. elnök.

A „Nagyváradi“ írja: »A szinpadra készül ismét valaki városunkból, még pedig a »szépe«-nem köréből. Két, három év óta többen léptek már »Thália« templomába polgártársaink közül, kik kisebb-nagyobb szerencsével avattattak fel ott papokká és papnőkké.»

HIRDETÉSEK.

2. javított kiadás.

Legközelebb jelent meg a híres, maga nemében egyetlen könyvnek második, tetelesen javított és bővített kiadása:

„ÖNSEGÉLY“

czimvel, a nemzórészek minden betegségei számára hű és megbízható tanácsadó.

Dr. ERNSZT L.

hasonszenvi orvostól.

Ezen könyv okulást és segítséget nyújt mindazoknak, kik ifjabb korukban titkos bünt vagy mértékelen kikapongást üztek és ennek következtében beteges

gyöngeségben

vagy szétáldált idegzetben szenvednek, vagy annak közel beállításától fenyegettetnek.

Azok is kik idősült bujakórban, börbajokban, bujakóros köszvényben, hughesószerűkésben szenvednek, vagy kiknek teste túlságos higanyadagok által gyöngítettett, teljes kigyógyulást találhatnak.

Nevelők, lelkészek és általában emberbarátok, kik a fiatalság javát szívükön hordják, jól teszik, ha ezen könyv tartalmával megismerkednek.

Ezen híres könyv, mely nagyobb világosság kedvéért boncoztani ábrákkal van ellátva, minden könyvkereskedésben kapható, de posta útján nálam is megrendelhetetik. Ára 2 frt.

Dr. ERNSZT L. hasonszenvi orvos, Pesten, kétsas-utca 24-ik szám, II-ik emelet.

2. javított kiadás.

Mindég a 2. javított kiadás kérendő.

Mindég a 2. javított kiadás kérendő.

A debreczeni lunatikus.

Elbeszélés egy kötetben.

Irta Jókai Mór.

Ára 80 kr.

Ami kedélyes, törülmetszett magyar zamatu elbeszélések egyike ez, melyekben Jókai leginkább van otthon, melyek me irásában a legazerencsésebbnek mondható s melyek neve nagyságát leginkább megállapították. A félmult idő tipikus alakjainak, a melyek leírásában oly nagy mester, egész tömegével találkozunk itten, s ráismerünk bennök egy-egy rokon vonásra, mely atyánk, nagyatyánk alakjából még emlékünken maradt. Az egész művet az a jóízű humor lengi át, melynek a magyar írók műveiben hiába keressük mását. Költői kedélyből fakadó, a hamisítatlan magyar életből merített munka ez, melyet magyar ember nem olvashat valódi lelki gyönyörűség s nélkül, hogy a költészet jótékony derüje őt is föl ne derítse.

Pitmarsh Samuel
históriája.

Regény.

Irta: Thackeray.

Fordította:

Ifj. Szinyei József.
Ára 80 kr.

A nagynevű regényíró jelen műve hű rajza a mai szédelgő világnak, s noha a benne elbeszélte eseményeket néhány évtizeddel ezelőtt, Londonban történeti, azok egészen beleillenek a mi korunkba, s a világ bármely nagyobb városába is. Meséje nem túlságosan bonyodalmas s érdekesítő ugyan, de mégis érdekes. Egy szegény biztosítási hivatalnok sorsa van benne vázolva, kit lelkiismeretlen emberek a végveszély örvényébe sodornak, melyből jótékony angyala, — neje menti ki. Az olvasó megfordul a regény hőisével a legkülönbözőbb helyeken, a »társaság« legfelső köreitől le egészen az adósok börtönéig, s alakokkal ismerkedik meg, melyek távol attól, hogy pusztá tipusok volnának, egy-egy társadalmi osztályt képviselnek. Különb Thackeray a művelt magyar olvasókönzség előtt eléggé ismeretes arra, hogy jelen műve ne szoruljon ajánlásunkra. továbbá

A hivatás és életmód megzavarása nőlkül.

Időt vagy kezdetleges titkos betegségeket hasonszenvi gyógymód szerint fényes sikerrel gyógyít **Dr. ERNSZT L.**

Pesten, két sas-utca 24. szám, II. emelet, bemene a lépcsőn.

Rendelési idő d. e. 10-től 12-ig, d. u. 1-5 óráig.

E betegségek gyakran a végből, hogy azonnali eredmény éressék el, a legkönnyelműbb módon nagy adag jód és kénesóval kezeltetnek. Az így gyógyultak azonban a legborzasztóbb utóbajoktól támadtatnak meg annyira, hogy a könnyelmű gyógykezelés miatt késő vénségükig szenvednek. Ily veszélyek ellen menedéket nyújt a hasonszenvi gyógymód, mert nemcsak a legrégebb bajokat meggyógyítja, de hatása oly jótékony, hogy utóbajoktól félni nem kell. Az életrend oly egyszerű, hogy mindenkitől megtartható. 16 Levélileg is eszközöltetik rendelés. 10

Mint régi lotto-játékos

több barátommal együtt próbát tettem egy szám-gyűteményvel, melyet a híres tanár, Orlicé Rudolf (Berlin, Wilhelm-Strasse 127) legközelebb megküldött. 5 húzás után 12 (progressiós) ambo-nyereményt és egy **ternót** csináltam. Azért csak »Orlicé Rudolf tanár Berlinben« címét ajánlom, mely már

Ezer meg ezer családuak házi boldogságot és jólétet hoztak. A nem rég feltűnt »lotto-buvárt« szembényvesztőnek nyilvánítottam. Weckelsdorf, Braunau mellett. Schmidt Adolf.

Nehézkór!

(nyavalyát) levél útján gyógyít Dr. Killesch, specialista orvos, Neustadtban. **Drezda.** (Szászország) Már 5000-nél több beteg sikerrel gyógyult.

Gummi- és halhólyagot

(cöttont) utánvételel és titoktartás mellett, tucztját 2-6 frt. jával, szétküld **Schmeidler N. J.** gummi-gyára. Bécs, VII. Stiftgasse 19.

Megjelent és az Athenaeum könyvtárában (Budapest, Barátok tere Athenaeum-épület), s általa minden hiteles könyvtárunknál kapható

A szerelem mint orvos

Moliére-től. Fordította **Várady Antal** Kiadja a Kisfaludy-Társaság Ára 40 kr. továbbá

Poloska-irtó-szer.

Az én elismert kitűnőséggel, fő-tétlenül halálosan ható **rovar-porom,**

és a patentált mérgeletlen „ANTIPUTRIN“,

mindennemű (nyers és kikészített) bőrök, szörmék, tollu, gyapju, szőr és selyem megvárára, nem csak kirtja a poloskát, avábogarat, molyt, bolhát, hangyát és legyet, hanem tökéletesen megöli azo alakjait is.

Ig zán zavartalan álmat kíván? Mintse be ágyait, szo'ált, konyháját az én rovar-porommal. **Igazán pénzt akar megtakarítani?** hi tse be szörméit, kelméit, ruháit, szőnyegéit, és butorait az elismer legjobb „Antiputrin“-nal.

Elegans bádgdob zokba: védjeggyemmel ellátva 30 kr., 80 kr. és 1 frt 50 kr.

Sok üzletkereskedésben is kapható az én védjegyem alatt. I-mételezők árleengedésben részesülnek; egyszerűn csomagotva kirtja

Valódiilag kapható csak a főraktárban: **Ifj. Deutsch Jakabnál.**

BÉCS. II. Schöllerhof. 1010 Bizományi és ágynóki iroda mindennemű bőrök, cserezett bőr, szörmék, gyapju és termények adására és vevésére. 926

Fiókraktár: Budapesten Graf Jakab-nál nádor-utca 17.

Jókai Mór legújabb regénye.

Az élet komédiásai.

Hét kötetben.

Ára 7 forint.

A legkedveltebb regényíró e munkája dedicióval kezdődik. Magyarország királynéjának, a magyar nemzet e szerető leányának van az ajánlva, ki e napokban vette a mű első példányát az ünnepelt szerző kezéből s megígérte, hogy ei fogja olvasni. Hozzátehetjük, hogy élvezettel fogja elolvasni s nem ak ő, kit a sors oly magasra helyezett, de élvezettel fogja azt olvasni a nagy közönség is, mert Jókai éppen az az író, ki a szépirodalom terén általánossá tudja tenni az egyenlőséget nyíra, hogy míg finomságait csak a legmagasabb műveltségű ember véli méltányolhatni teljesen, — a ragyogó stílnél és áratlanul világos irmodornál fogva könnyen hozzájárulhatók megérthetők azok a nagy közönségnek is. Jókai regényeit gyönyörű lelkiismerettel olvashatják a koronás fejek és a népszerű gyermekei egyenlő könnyűséggel játsszik ő mind a két nézőnek a szívével. Egyszerre derül fel kedélyük humoros jeleneténél s összefolytatnak könyveik a szomorúknál, ki a demokraczia szépirodalomban; nem abban az értelemben, hogy levonjuk fejedelmek izlését a póriás színvonalig, hanem hogy a pórt felemeljük a finomult izlés megértéséig, s az általánosabb emberies érzelmek festésében kimutassuk, hogy nincs oly magas társadalmi fok, mely felülemelkedhessék s nincs oly alacsony, mely alábbszállhasson azon a színvonalon, a hol az ember végződik s vagy a félisten, vagy a féllátat kezdődik. — Jókai regénye Jókainak már a hetvenes években, tehát a legeslegújabb korban játszik, azon a téren tehát, melyet a korszerű regényeiben még föl nem kerestek. Az idő megválasztása mutatja az egész mű háttérét s az alapeszmét bejelenti a cím maga. »Az élet komédiásai« oly emberekről beszél, a kik álcot viselnek. Másnak mutatják magukat, mint a minők valóban. A jellemfestés mesteri, a mese érdekfeszítő, szövege, nyelvi tisztasága és megfogalmazása, mint az Jókainál már megszoktuk. Minden során meglátszik a szerző bübös keze. s ha ajánlására többet nem hozunk fel, tulajdonítsa az olvasóközönség annak, hogy hálátlan munkának tartjuk vizet hordani a Dunába. Jókai nevét olvasva egy mű alatt úgy is, tudja minden ember, hogy az a képzelhető legnemesebb szellemi életetnek a biztosítéka.

ITÉLET NAPJA.

Dramai költemény.

Írta B. KAAS IVOR.

Ára 1 frt 50 kr.

Oly drámai költemény volt e műben az olvasó, mely nem halad járt nyomokon s mint a kritika általánosan elismerte, irodalmunk egyik legkiválóbb tehetségének műve. Az akadémia bírálója a gr. Karácsonyi-pályázat alkalmával, melyre e mű is versenyzett, néhány kifogás mellett elismeréssel emlékeztek meg róla s az olvasó közönség most azon helyzetben van, hogy a mű elolvasása által annak belbecséről közvetlenül szerezhet magának ítéletet. Nagy arányú filozofiai költemény ez, de ez elnevezés nem értelmezendő úgy, hogy e műben csak azok lehetnek örömeiket, kik egyáltalában a filozofiai olvasmányok kedvelői. Költő dolgozta fel a filozofiai feladatot, s az ember szenvedélye erősen lüktet a mű minden alakjában, minden sorában. Irodalmunkban vannak sokan, kik e művet egy színvonalra helyezik M a d a c h »Ember tragédiájával.« Napjaink anyagi küzdelmei között a költészet terén egy figyelemre méltó tehetség eredeti alkotása minden művelt nép körében nagy érdeklődést kelt fel, s bizonyára a magyar olvasó is érdeklődéssel fogadja e nagy gonddal, költői vervevel írt s feltűnést keltett művet.

továbbá

Nyomatja és kiadja az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársulat.

ÖNISMERET.

Írta

Gr. SZÉCHENYI ISTVÁN.

(Döblingi kéziratából.)

Nagy 8-adrét, 252 lap, ára 2 frt 50 kr

Előszó. Midőn a legnagyobb magyarnak egy még kiadatlan munkáját közrebocsátjuk, tájékoztatásul szükségesnek látjuk megjegyezni, hogy ő azt Döblingben, ugyanazon időtájban írta, midőn világhírűvé lett »Blick«-je keletkezett. Az elkeseredett hangulatot, mely az ötvenes években a nemzetet elfogta, Széchenyi az »Önismertet«-ben ugyanazzal a maró s kiméletlen humorral tolmácsolja, mint a »Blick«-ben; sok hlyűtt a tárgyak is ugyanazok, melyekkel a »Blick« foglalkozik. Most talán nem egy esetről, nem egy személyről szelidebb kifejezésekkel élne, nem egy dolgot más szempontból ítélné meg, mint akkor; műve azonban, ha csak történeti becses akarnánk is neki tulajdonítani; ragyogó emlék ama sötét éjszakából, hangos szöveget az elnyomás némaságából, oly hazafias érzések, oly életrevaló gondolatok tolmácsa, melyek mindenha erős viszhangot fognak költeni a gondolkodók elméjében, a hazafiak szívében.

Az anya könyve.

Francia forrásból

Dr. GÜNTHER ANTAL.

Füzve 1 frt 50 kr.

Diszkötésben 2 frt 60 kr.

Szellem, izlés és valódi belérték tekintetében egyiránt kiváló művet nyújtunk az »Anyanya Könyve«-ben olvasóinknak. Elvezetett fogja azt végiglapozni mindenki, kinek a szép és nemes iránt érzéke van. Az anya odaadó szeretete ad e műben tanácsokat lányának, ki szemünk előtt fejlődik kis lánykából nővé és anyává. A legelső bábú választásától kezdve egész azon pillanatig, midőn férjet kell választani, s később, midőn a legelső gyermek megszületik, szellemmel és finoman ismerteti meg az anya lányával az életet, a lányka, a kisasszony, a nő és az anya köteleit. Szolgálatot vélnék tenni a magyar irodalomnak, midőn e munkát, melynek eredetije Párisban oly méltán megérdemelt feltűnést keltett, hogy megjelenése ott valószínű esemény vala, ezennel a magyar olvasó közönség rendelkezésére bocsátjuk, továbbá

Titmarsh Sámuel históriája.

Regény.

Írta: Thackeray.

Fordította:

Uj. Szinyei József.

Ára 80 kr.

A nagynevű regényíró jelen műve hí rajza a mai szédelő világnak, s noha a benne elbeszélte eseményeket néhány évtizeddel ezelőtt, Londonban történeti, azok egészen beleillenek a mi korunkba, s a világ bármely nagyobb városába is. Meséje nem túlságosan bonyodalmas s érdekfeszítő ugyan, de mégis érdekes. Egy szegény biztosítási hivatalnok sorsa van benne vázolva, kit lelkiismeretlen emberek a végveszély örvényébe sodornak, melyből jótékony angyala, — neje menti ki. Az olvasó megfordul a regény hőisével a legkülönbözőbb helyeken, a »társaság« legfelső köreitől le egészen az adósok börtönéig, s alakokkal, s ismerkedik meg, melyek távol attól, hogy pusztá tipusok volnának, egy-egy társadalmi osztályt képviselnek. Különben Thackeray a művelt magyar olvasóközönség előtt eléggé ismeretes arra, hogy jelen műve ne szoruljon ajánlásunkra.

AZ ANYA KÖNYVE.

Francia forrásból

Dr. GÜNTHER ANTAL.

Füzve 1 frt 50 kr. Diszkötésben 2 frt 60 kr.

Szellem, izlés és valódi belérték tekintetében egyiránt kiváló művet nyújtunk az »Anyanya Könyve«-ben olvasóinknak. Elvezetett fogja azt végiglapozni mindenki, kinek a szép és nemes iránt érzéke van. Az anya odaadó szeretete ad e műben tanácsokat lányának, ki szemünk előtt fejlődik kis lánykából nővé és anyává. A legelső bábú választásától kezdve egész azon pillanatig, midőn férjet kell választani, s később, midőn a legelső gyermek megszületik, szellemmel és finoman ismerteti meg az anya lányával az életet, a lányka, a kisasszony, a nő és az anya köteleit. Szolgálatot vélnék tenni a magyar irodalomnak, midőn e munkát, melynek eredetije Párisban oly méltán megérdemelt feltűnést keltett, hogy megjelenése ott valószínű esemény vala, ezennel a magyar olvasó közönség rendelkezésére bocsátjuk.

A TÜNDEK-ÖV.

Regényes elbeszélés hét énekben.

Írta BULLA JÁNOS.

Ára 80 kr.

E művel nem csak új nevet vezetünk be a magyar szépirodalomba, de új tárgyat, új zsánert, még nyelvet is újat, amennyiben a szerző a magyar népmesékre csak némileg támaszkodó alkotását a népies és a műnyelv közt közeget tartó majd szentimentális, majd humoros nyelven beszéli el, mindennél figyelemmel arra, hogy a helyzetek restése a gyermekded tisztaság objektivitásával legyen olvashatóvá téve mindenkinek. Alapjában, cselekményében e mű teljesen eredeti, azon merész fordulatra alapítva, hogy a tündér, ha övét elveszti, földi leány lesz, e mozzanat következményeit fonja tovább, leírva a lány csalódását a földi világban, melyet nem ért az emberekben, kik nem híven tündéri voltát, boszorkánynak fogják, — s az ifjuban, kinek végzetes szerelme, mely pedig egyedül nyújthatott volna kárpótlást az elvesztett tündérszágért, szemben az emberek előítéletével, meghűl, s ki tétlenül engedi, hogy szerettét máglyára hurcolják. Innét azonban az elítélt megmenti egykori szerető tündértársa, ki a műben a boszuálló hatalmat képviseli, megindítva abban egy új fordulatot, mely rohamával aztán eleget tesz a költői igazságszolgáltatásnak. A mű ezen, leginkább elbeszélő hangon tartott része tragikusan végződik, a mennyiben maga a boszuálló is sújtva lesz az általa embertől ember ellen fordított harc kővetkezményeiben.

Budapest, September 10-én.

453. szám.

IX. évfolyam. 1876.

BORSZEM JANKÓ

A TRÓJAI — DOCTOROK.

Igy lehet hadsereget semleges államon legegyszerűbben átszállítani.

Előfizethetni a kiadó-hivatalban: Budapest, Ferenciek-tere 7. sz. Előfizetési díj: Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt.